

m. k seji. Na dnevnem redu stojijo razne postavbe, med drugimi ona o kužnih boleznih živine in postava za trgovske pomočnike.

Srbsko oboroženje? Srbski vojni minister zahteval je od raznih evropskih fabrik orožja, da predložijo svoje oferte za dobavo 87.000 repetirskih pušk in 80 milijonov patron. Poleg tega si hoče Srbija v najkrajšem času 3 velikih topov za trdnjave in več manjših kanon nabaviti.

Tajnostna smrt. Pred meseci vršila se je v Lvovu tožba gospe Borovskij, katero so revolucijski pristaši obdolžili vohunstva. Najbolj je obremenil Borovsko advokat dr. Levicki. Zdaj so tega našli ustrelenega v postelji. Trdi se, da ga je Borovska ustrelila. Policija zasleduje celo tajnostno zadevo.

Kmetijski upor. V provinci Galine na Španskem grozi veliki kmetijski upor izbruhniti. Več kot 200 tisoč kmetov si je napravilo zvezo proti veleposestnikom in političnim zatiralcem, ki izkoriščajo kmetijski stan. Kmetije naznanjajo, da ne bodoje odnehali od svojih zahtev in da bodo nadaljevali boj z vsemi sredstvi. Ako bi bilo treba, pravijo da bi spremenili svojo zvezo v tajno društvo in si pridobili pravice ali pa se maščevali z umori in požigi. Položaj je celo resen.

Dopisi.

Velika nedelja. Cenjeni „Štajerc“, kaj si misliš pretečeno soboto 5. t. m. ko je bil taki ropot v Mihovcih pri Vel. nedelji? Tiho ti pošepcem na uho, dragi „Štajerc“, da smo mislili voliti bürgermeistra (to že sedaj drugokrat) in te priprave so povzročile taki ropot, skoraj taki, kakor je bil v Port Arturu ob času vojske. Sedaj pa pravijo naši soobčani: to morajo biti grozno trda jajca, da se tako dolgo ne zvalijo. Izid te volitve vam dragi bralci pravočasno naznanim. Bržkone, bode nekaj za smejeti. Pripravite se toraj! Pozdrav! Ker se nam zdi da so sami šoštari, ker imajo grozno smolo, ej n, smola, zna biti le kaki zabil! — Prihodnič več bodo toti novi liberalci slisali!

Vojsnik. Župnik Franc Ogrizek je pri zadnjih volitvah očitno pokazal, kak farizejec da je, kajti govori tako sveto, sladko in ljubeznivo, kakor da bi bil največji pobožnež in miroljubnež, zraven pa je najstrastnejši obdolžitelj. On namreč pravi: da se poteguje edino samo za vero, in ničesar drugega, ker vsi tisti, ki se po njegovem smislu ne sklonijo in klerikalno ne volijo, so sami svobodnjaki — neverniki ki „tajijo Boga“, „tajijo dušo“, „tajijo večnost, ja tajijo vse Božje!“ To je grozovito obdolženje! Tako piše Ogrizek tudi v „Slov. Gosp.“ od 10. junija. Čudno da postava to ne prečrta. Ogrizek, zapomni si to obrekovanje! Koliko poštenih ljudi ti obdolžuješ, to je nezaslišano! Ti le svoje vest sprašuj, ali živiš ti tako, kakor je tvoj poklic, kakor se svetohliniš, kakor si Bogu obljubil, ali poslušaj opomine svetega očeta v Rimu, ki ti posvetno vtikanje, sejanje sovraštva med ljudstvom, tolikrat prepoveduje, pa ti si nevbogljivi, nepoboljšljivi trdoglavnež?! Če se od klerikalcev tudi največji grešnik, celo ubijalec, za kandidata postavi, to nič ne de, on je najboljši kristjan,

to mogoče, da se kaj takega dogaja? Ker menijo, da je zgubil kmet vsakrati čut za možko čast in vsakrto samozavest ter je postal hlapec kapitalizma. Zato si ta svojat ž njim vse dovoljuje.

Ako izgotovi danes čevljar par čevljev, pač ve natanko, koliko ga stanejo usnje, pritlikline in delo. Če stane njega par čevljev recimo 8 K, tedaj že ve, za koliko jih mora prodati, da bo delo mojstra preživljalo. Naj bi prišel sedaj k njemu v delavnico človek, ki bi mu ponujal za te čevlje štiri krone, tedaj bi ga čevljar, če je nagle jeze, kratko malo vrgel iz hiše, ako pa je uljuden, mu poreče: „Priatelj, jaz sem pošten obrtnik, naučeno rokodelstvo, delo mojih rok je podlaga eksistenci moje družine, a Vaša ponudba bi pokopala mojo eksistenco! Ali veste, kaj Vam povem? Oni, ki bi od svojega bližnjega zahteval, da mu ta izroča izdelke svojih žuljev pod ceno, ki njega samega stanejo, da bi oni pri tem obogateli, tak človek je v mojih očeh — brezvesten lump!“

„Tako se že nekaj let sem s kmetom postopa,“ pripomni Koren, „in vendar se jih ne

vsil drugi so pri Ogrizeku sami svobodnjaki — bogotajci. Ako si ti Ogrizek tako svet in pravičen, povej kdo pa ti je dovolil na poprešnjem mestu v Črešnjah toliko lesa in drugega brez vsakega dovoljenja prodajati, farane pa nasprotno tatvine vina i. t. d. veliko časa na prižnici in po svetu obdolževati, kar se povsod pripoveduje. Kako pikajočo pridigo pa si že tudi v Dramljah na grobu delal ter ljudi napadal in znemirjal. S kandidatom Brinarjem, bivšim učiteljem v Črešnjah, bil si baje iskreni prijatelj, ter se srčno od njega poslovil, a sedaj kot nasprotni kandidat bil je naenkrat: brez Boga, brez vere brez duše, brez vsega božjega, ja celi hudič, le ti Ogrizek si brez vsega greha, največji pobožnež! — Jako pikantno ti je nekdo pri zborovanju zabrusil: „Bomo pa Vas za poslanca izvolili!“ To je bila primerna zausnica. Da bi Ogrizek res poslanec v deželnem zboru kot govornik nastopil, to to bi bil prizor! Najpoprej bi svojo veliko modrost kakor v pridigi razodel: prvi učitelj na svetu bil je hudič, prvi labelec pa Luter i. t. d. Dež. zbor bi se takoj v „teater“ spremenil, a Ogrizek pa bi marširal v Feldhof pri Gradci.

Zreče pri Konjicah. Sprejeli smo ta-le „popravek“ od župnika: Zreče pri Konjicah. Pod tem zaglavkom „Štajerc“ dne 6. junija, št. 23, piše: „Župnik Karba je v nedeljo, dne 16. maja na prižnici večkrat ponovil: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori velik, smrten greh, ker s tem ne nasprotuje samo cerkvi, temveč škoduje tudi samemu sebi. Cela pridiga je bila večidel volitvi posvečena.“ — Sklicujem se na §§ 19, ss., t. p., in pravim: Jaz nisem meni podtikanega stavka nikdar izgovoril, tudi pridiga ni bila volitvi posvečena. — Karba, župnik. — Na ta „popravek“ odgovoril bode naš dopisnik.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dragi list „Štajerc“, pri nas smo imeli na sv. Rešnega Telesa dan jako lepo procesijo. Godba je svirala, topiči so pokali in pa klofute so padale po malih fantkih. Te klofute je povzročil belolasi g. kaplanček Jakec o katerem hočemo par besedi izpregovoriti. Ta mož se zelo surovo in neotesano obnaša. Pri taki slavnosti, ko je na sv. Rešnega Telesa dan, bi si pa vendar spodobilo zanj, da bi ne pretepal tam med procesijo malih otrok. Kaj se mora počenjati da belolašček potem v šoli, ko ga sploh nobeden odrasen človek ne vidi. Zares, ni čudno, da otroci pridejo domov od veronauka s tako dolгими ušesmi, kakor oslički. Ta gospodek je že imel pri sodniji opraviiti zaradi svoje svete jeze; pa vendar je imel srečo, da ni na ta pravega naletel in je odnesel blagoslovljene pete, da ni bil kaznovan. To pa še ni zadosti, da ta kaplanček otroke preteplje, ampak hoče se sedaj še nas odraslih lotiti. Na primer mi imamo v Rogaški kopelji kapelico, v katero pride kaplan sv. mašo brat, pa ne za mačkine solze, ampak za dobro plačilo. Naenkrat pa ni všeč temu belolaščeku, da pridejo kmečki ljudje k maši v to kapelo, katera jim je veliko bližje in pa sploh imajo delavci in delavke malo časa sedaj v seziji, da bi hodili drugam v cerkev. Bilo je zadnjo nedeljo, ko je prišel častiti g. kaplan z belimi lasmi do kaple; začel je zmirljati ženske, da tu ne smejo

moremo ubraniti, čeprav jih dobro poznamo, te ptiče.“

„Prav z jezika si mi vzel besedo,“ reče Zavrhar, „in ravno zato, ker svoje sovražnike poznamo, morali bi se z vsemi sredstvi proti njim boriti, da kači glavo stremo. A najboljše sredstvo proti temu je v prvi vrsti organizacija. Ti milijonarji bi nam z vsem svojim denarjem nič ne mogli, ko bi ne imeli tako dobre organizacije. Zato je potrebno, da proti njihovem jedinstvu osnujete zavezo kmetijskega stanu. Nikdo naj se izgovarja, češ da je to sedaj prepozno in da ne pojde. Taki izgovori so smešni. Kdor se pita s praznimi upi in čaka boljnjih časov, je v nevarnosti, da za lakoto pogine. Kdor malomarno stoji s prekrizanimi rokami, ko mu že sega voda do pasa, ta mora utoniti. Zakaj pa organizacija drugih stanov tako lepo uspeva in procvita? Delavci, socialni demokrati, ki so po vseh deželah razkropljeni ter opravljajo in vrše posle vsakojakih vrst, so dandanes izborno organizirani; pa bi tega ne moglo storiti par tisočih kmetov naše države, ko vendar žive v zaokroženem ozemlju ter imajo svoj dom in ognjišče? Da se

hodi k sv. maši in se je tako raztogotil, da bil tako zelen, kakor špinaca. Seveda je bila neka žena tako korajžna in mu je rekla: „Ti gospod pa vender ne pašete za duhovnika, in se tu z nami prepirate in kregate. Potem je pa obljubil, da bode drugo razjo prinesel sablj seboj, da jim bode že pokazal... Mi kmetje pa Vam, g. kaplan, tako povemo: če Vi še toliko sabelj seboj prinesete in če se Vam Vaša bela glava še tako sveti, mi smo hodili v kapelo k sv. maši, ko Vas ni bilo in še bomo, ko Va tukaj ne bo. Sploh Vas je že cela fara sita do grla.“

Iz gornje-radgonskega okraja. Dragi mi „Štajerc“. Ker jaz vedno potujem, sem došel enega dne v začetku maja t. l. v eno vas imenovano Strigosko grabo. To Vam je imenita vas in celo velika, obstoji iz 2 (beri dve) hiš in ene podrte preše. V tej vasi stanuje predstojnik obč. Terbegovske. Po naključju pridem ravno k njemu, ali kako se začudim, ko stopim v hišo, vidim tam za mizo dve osebi in sicer obč. predstojnika in enega, katerega nisem poznal, ter sta bila zelo zamišljena, ker ju je nekaj težilo pri srcu. Ker sem slisal kaj je vedno nekaj mrmral ali gospod, ki je sedel zraven gosp. predstojnika, zavoljo volitve. Kakor sem pozneje zvedel je ta gospodek bil neki Hübler Martin, kar se tudi na njegovem obrazu vidi, kaj je zelo izobražena oseba. Ta možiček je nekaj vedno mrmral, ker sem mu bil jaz najbliže tam napoti. Ali je morda mrmral, da bo njemu najbrže volitev slabo izpadla? tega ne vem, samo slisal sem kaj je ta gospodek rekel proti svojemu sosedu: Ti Vuk slabo bo ker so ljudje tak nori gratali kaj samo totim „Štajercijancem“ in „Brackijancem“ verjejo, kar jim oni pravijo tedaj pa se tudi namenijo voliti, naj obdava pa bi najrajši viin vrgli, dobro ma mogla delati, kaj zmagava. Ali gosp. Vuk njemu reče, brate teško bo kaj drugače ne bo šlo, če boma mogla dobiti vsa pooblastila vseh žen v občini katere imajo pravico voliti, te bo šlo, drugače pa ne, drugače sma zgubljena na vse večne čase. Dobro si jo pogrnal, reče Hübler Martin, tak gvinamo gotovo. In zdaj je bil sklep gotov, katerem se je potem tudi godilo, kakor sem pozneje slisal. Ker sem moral oditi dalje, se odslövim, kar sta omenjena gospoda že teško čakala. Pridem vun v priklet, tam najdem zelo besedno gospodinjjo, katero sem takoj spoznal. Jaz jo nagovorim in vprašam, kaj pomenijo oni dve podobji v hiši na steni z onimi lepimi okvirji. Ali žena mi počne razlagati in razlagati kaj je ona podobja; prva je podoba njenega sina, kateri je bil pri vojakihi „Feldwebel“ a zdaj pa je postal umirovljeni v Mariboru in je dobil penzijo na ričet, druga je zopet njeni sin, ta pa je umirovljeni profesor, kateri je tudi dobil penzijo. Ker sem zelo radoveden, vprašam ženo dalje, kaj pa pomeni ona sablja tam pri vratih; mi reče žena: to pa mi moramo imeti, ker so v tej občini sami „Štajercijanci“ in „Brackijanci“ in večkrat pridejo sem in kaj zahtevajo od občine, kaj ni postavno, te pa moj sin, penzionirani na ričet, vžame sabljo dol iz stene in se zadere vun s hiše: „zjutraj prideš na raport.“ Zelo

delavčevih izdelkov ne podcenjuje in omalovažuje, zato skrbje mogočne delavske organizacije, ki določujejo ure dnevnega dela, naj si bodo že tvorniški ali kmetijski delavci. Solnce stoji že visoko na nebu, ko prihajajo zidarji na delo, a prišedši na mesto, se vsedejo, prižgo si smodčice ter razgovarjajo se o svojih stanovskih zadevah čakajo, da odbije sedma ura, predno se lotijo dela. Vse to nudi kmetovalcu lep nakl.

In ko bi jih kdo vprašal in rekel: „Možje, čemu se ne poprimite dela, ko ste vendar že vsi zbrani?“ tedaj mu odgovore: „Pred sedmo uro še ne začnemo, to zahteva od nas naša organizacija!“ — In kakšen namen hoče doseči s tem njihova organizacija? S tem doseže, da se delavska moč ne prezgodaj ne izrabi, da delavčevih dela ne zmanjka, a da so pri vsem tem razmeroma dobro plačani.“

In kakšno plačo prejme kmet, ki se ubija od zore do mraka?“ vpraša Mihčev Jaka, ali ni slabše plačan nego zidar ali dlnar? „Vse to je odvisno ravno od organizacije,“ odgovori mirno Zavrhar. „Eden vleče na levo, drugi zopet na desno, tako se godi v našem

me je v se mi j v Strig kaj tam peli svo

Zd tovo se rikalci Lahkom že svoj telji tel vito na Njih ko potrebe, čela pol niški us vboji za svoje de že neka strofe p kalcu sa klerikal le: „Sla našimi smo nji konzum sod sko učinek teh Ver da se k da so n nuhi sa nuhi pri ni član Verstovš jijo tudi klerikal namreč nezmiel kakor s propadli propa brez v ljen e de zo

Tož vedniku mčali, t Dr. Ros Brejca. zastopal. dr. Mrav neli na

Kriv ljudi, ka tega pa uradnik pujskega krčmarja uradnik doma v po krive

stanu! D stopanja. tu agitat natanko je so te litne cer neobhodi Potem p pravni o ravno na poljedels predno j so določ Par duce bi nad kralstva „Vs kateri, a res ni „Go se doslej da se sim izn

je veselilo, ko sem to in ono zvedel. Ker mi je mudilo, sem jo popolnoma odkuril dol po Trigovsko dolino do zelene verban. Ali čudno tam zagledam? Vse polno vrabcev, kateri so svojo šel nepozabljeno pesem od lani.

Novice.

Zdaj priznavajo! Kakor se naši čitatelji govorijo, se spominjajo, uresničavali so prvaški klerikalni svoj čas veliko število konzumnih društev. Klerikalnost tega prevzetnega počenja smo svoj čas pojasnili. Kmalu so tudi ustanovili teh konzumov sami sprevideli svojo grozno napako in posledice svoje brezvestnosti konzumnega društva, slabo uresničena, brez znanja in denarja ustanovljena, so prišli pokati in polom je sledil polomu. Duhovni ustanovitelji so znali svojo kožo varovati, zapeljani kmetje pa so plačevali krvave denarje in morali v ječo... Zdaj, ko je nekaj let od nesrečne te gospodarske katastrofe preteklo, zdaj priznavajo prvaški klerikalni sami svojo napako. Tako je dejal n. p. klerikalni poslanec dr. Verstovšek približno takole: "Slabe izkušnje smo napravili (klerikalci) z konzumnimi društvi in hvala Bogu, da njih polom že deloma pretrpeli. Pri nas se konzumna društva niso obnesla, pri nas so povzročila škodovala in so napravila ravno nasprotno tega, kar smo od njih pričakovali." Iz Verstovškovih besed izprevidi torej vsakdo, da klerikalna konzumna društva niso obnesla, so napravila velikansko škodo in da to črto sami priznavajo. Svoj čas so pa ti isti črto pridigovali, da bo vsakogar hudič vzel, kdor se bo tih "konzumov"... Istotako je govoril verstovski o prvaških "narodnih domih", ki so tudi vsi na slabih nogah. Le nekaj je ta klerikalni general še pozabil povedati: da preti, da tudi prvaškim denarnim zavodom, zlasti klerikalno ustanovljenim posojilnicam ista usoda, kar so propadla konzumna društva, kakor so propadli "narodni domi" — tako bodo propadle in morajo propasti tudi konzumne in konzumne posojilnice. In konec zopet ta, da bode ljudstvo — plačevalo!

Tožba proti g. Linhartu kot odgovornemu uredniku "Stajerca" se vrši, kakor smo že poročali, to soboto pred mariborskimi porotniki. Rosina je odložil zastopstvo tožitelja dr. Zato bode Brejca dr. Hrašovec iz Celja toženega urednika Linharta zastopa g. Maravlag iz Maribora. O razpravi bomo prihodnje natančno poročilo v prihodnji številki.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Krivo prisežnike imenuje kazenska postava, kateri hote pod prisego neresnico govorijo, pač ne moremo dokazati, da bi železniški urednik Gregorka (sedaj v Ljubljani), krčmar "narodnega doma" Šribar, hčerka tega doma, znana po svojem prijaznem nosu, in ptujske posojilnice Babič nalašč in v procesu proti našemu uredniku Linhartu krivo pričali. Ali to pa smo že večkrat rekli in to ponavljamo tudi danes, da so ti prvaško zagriženi ljudje hote ali ne hote pod prisego neresnico govorili. Eden proti drugemu so pod prisego pričali. Kar je eden pod prisego trdil, to je uvrstil drugi istotako pod prisego. Po naukih katoliške cerkve kakor sploh po mnenju vseh poštenih ljudi je tako počenjejanje lahkomišelnost in grešno. Mi ne vidimo tej gospodi v srce in vsled tega tudi ne moremo zagotoviti, da je morda le pomotoma pod prisego neresnico govorila. Istotako ne moremo reči, da so te osebe nalašč in vedoma po krivem prisegale. Za vse to se tudi ne gre. Ali gre se zato, da so Gregorka, Šribar, Babič in Šribarjeva, mlečozoba kelterica napravili v javnosti vtis, da je eden ali drug od njih pod prisego neresnico izpovedal. Tega madeža ne more nikdo tej gospodi oprati. Mi se pravzaprav le čudimo, da se državno pravdnstvo, ki je drugače tako natančno, za to zadevo še ni brigalo. Ali ako mislijo prvaški, da bode ta nečedna in nepočtena stvar kar meni nič tebi nič zaspala, potem se proklete motijo. Mi ne bomo odnehal in prej ali slej se mora ta neresnica pod prisego razjasniti. Tukaj se gre za princip: skrajni čas je, da se tiste ljudi, ki z golj iz političnega sovraštva, makari tudi po krivem prisego, enkrat pošteno za ušesa prime. V prvi vrsti se mora uradnik južne železnice Gregorka opravičiti. Drugače vprašamo le njegove kolege, kako morejo s takim človekom občeati, ki se tako hudih očitanj ne opere. Babič pač že vsi poznamo in od njega res niti ne pričakujemo, da bi se mu poljubilo, oprati se tega gotovo težkega očitanja. Kar se Šribarja tiče, ne moremo priseči, da je bil popolnoma trezen, ko je proti uredniku Linhartu prisegal. Morda so ga alkoholični duhovi malo zmešali. Njegova hči je pač še premlada, da bi jo delali odgovorno; kar taki otroci klepetajo, je za nas "wurst"... In vendar, — postava mora lahkomišelnost, s katero gotovi ljudje prisegajo, kaznovati. Drugače bi se vse mogoče lumparije, storjene pod prisego, nezakazovane pustile. Edino iz tega vzroka bomo na to delovali, da se prisego ptujskih teh prvakov ne pozabi. Razumete? Vun z odgovorom! Drugače bi se znalo pipetiti, da bi še jasneje govorili. Kdo od preje omenjenih prvaških oseb je torej čeprav ne hote po krivem prisegel?

"Narodna stranka" doživela je pri zadnjih deželnozborskih volitvah tak občutni poraz, da se ji ves resni politični svet smeja. Ni čuda, ako delajo politiko mladi koncipisti, komaj iz prepartije došli učitelji in ponesrečeni pesniki, potem ne more biti dosti prida. Taka politika je tem mladim gospodekom večinoma le igrača, le nekaki šport. Enkrat se jim dopade žogo biti, drugič pa politiko uganjati. S tako otročarsko politiko se seveda ne more ničesar resnega doseči. Zato tudi ni čuda, da je narodna stranka popolnoma pogorela. Naravnost smešno, otročje pa je, da očitano lističe to propadle penzionirane dohtarske stranke nam naprednjakom, da mi propadamo in da smo mi doživeli veliki poraz. Oj ti politični otročaji! Mi nismo priredili no-

benih shodov, nismo izdajali nobenih dnevnikov, "na puff", mi nismo tako kričali in ponujali svoje kandidate kakar stari jud spodnje hlače, mi se nismo vznemirjali in nismo trobili v svet, da bomo zmagali. Mi smo ravno čisto dobro vedeli, da zdaj še ni čas, da bi zmagala poštena kmetjska stvar. To smo vedeli že naprej. In zato tudi nismo upali na zmago naših kandidatov. Vendar pa lahko rečemo, da je število za naše kandidate oddanih glasov tako mogočno, da nam daje lepo upanje za bodočnost. V marenberškem okraju smo dosegli velikansko večino in dobili še enkrat toliko glasov kakor "narodnjaški" kandidat, ako ravno je ta pri Nemcih beračil za glasove. V šent-lenarškem okraju smo dobili več kot 3 krat toliko glasov kakor kandidat združenih narodnjakarjev in Plojašev. V mariborskem okraju smo imeli veliko večino. Kar se ptujskega in ormoškega okraja tiče, se "narodna stranka" sploh ni upala postaviti kandidata, ker bi ta niti vse glasove učiteljev ne dobil. Podpirala je zato raje svojega nekdanjega največjega sovražnika Ploja. V slovenj-bistriškem in konjiškem okraju se "narodna stranka" istotako ni upala postaviti kandidata. In naš Kresnik je dobil v tem popolnoma slovenskem okraju blizu 500 glasov. In tako povsod, kjer smo postavili svoje kandidate, in to naj bi bil "poraz"? Oj ti vbogi ponesrečeni juristi in pesniki, to misel o našem porazu vam je pač diktirala v zadnjih ostankih nahajajoča se vaša fantazija. Ali resnim smatrat ne more nikdo to vašo kričavost... Mi smo zadovoljni s tem svojim "porazom". Mi smo šteli glasove in našli, da imamo povsod najboljše, najpametnejše in najinteligentnejše kmete na svoji strani. In tako so nam dale volitve nov bojni načrt. Ne bojite se, narodnjaki, za nas! Mi ne bomo nikdar premagani, kajti naša ideja je ljudska!

Prvaška lumparija. Narodnjaške zadolžene cunje, ki jih polni ponesrečeni pesnik in nedokončani študent Spindler s plodovi plitve učenosti, spravile so nečuvano lumparijo v svet. Predrznili so se ti listi pisariti, da obstoji "Stajerčeva" stranka iz samih šnopsarjev in propalih kočarjev. Za to lumparijo bi bil najboljši odgovor — kľofuta. Torej — čez 300 najboljših kmetov v ptujskem okraju, čez 2000 kmetov v drugih okrajih, blizu 500 kmetov v slov. bistriškem in konjiškem okraju, nadalje večina vseh volilcev v marenberškem okraju, — imenujejo ti otroci, ki se igrajo s politiko, "šnopsarje" in propalice. Ali ni to sramotno, grdo počenjejanje? In s takimi grdimi hujskaci naj bi se resno računilo? Pfui Teufel čez te lopove! Sicer pa povemo tej klavni narodnjaški gospodi to-le: Toliko šnopsa (čeprav v obliki šampanjca) ne spijejo vsi slovenski kmetje, kakor prvaški doktorji! Več pijanosti ne najdeš nikjer nego v vrstah te klavne prvaške inteligence. Ako bi se nam zljubilo, napisali bi lahko celo kopico imen pijanih narodnjakarjev. In kar se gospodarstva tiče, naj le prvački pred svojimi vratmi pometajo. Pogledajo naj svoje zadolžene

čast ne stanovska zavest", oglasi se zopet Za vrhar", ampak temu pravimo gola samopridnost in smešno bahaštvo! Prava stanovska zavest in stanovska čast pa morata imeti svoje korenine v kmečkih srih in dušah, da spoznamo vso sramoto, katera se kmetu godi, ako se tako samopasno z njim ravna. Morda poreče kdo: Mi, kmetje ne moremo sami višati pridelkom cen. Na to odgovorjamo: Res je, tega mi ne moremo a tega tudi nočemo! Toda veliko lahko dosežemo, ako bomo posamezni okraji složni in zedinjeni. Najmanj, kar moremo doseči, je to, da nam ne bo treba prodajati svojih pridelkov pod ceno. In to je velevažno, eksistenčno vprašanje. A da to dosežemo, treba nam je mirne odločnosti, vernega in prijateljskega vzajemnega sodelovanja, treba nam je poguma in vztrajnosti. Taka stanovska zavest, složno postopanje in trdna volja nam podele moč, da dospemo do zaželjene osamosvoje, ki je prvi in glavni pogoj naše eksistence. Pred vsem pa je treba, da se izda postava, ki uredi razmere med cenami agrarskih pridelkov in upravnimi stroški ter se posameznim pridelkom postavno določi najnižjo ceno. Vse

brani koristi kmetijstva. Te žalostne razmere nam glasno kličejo, da nastopimo pot silobrana in samoochrane. Kmet, pomagaj si sam! Kakor hoče imeti čevljar svoje delo plačano, prav tako mora zahtevati tudi kmet, da prejme za svoje delo tudi primerno plačilo. Prepričan mora biti, da svojih pridelkov ne more in ne sme več prodajati po tako sramotno nizkih cenah. Nikdo naj se ne izgovarja, češ, da denar nujno potrebuje, kajti kdor prodaja za slepo ceno, ta denarja ne pridobi, ampak ga zgubi. Teh par krvavih kron, ki jih prejme od svojih sovražnikov za svoje pridelke, bi lahko dobil pri tej ali oni rafajzenovki ali kmečki šparkasi. Zato pa je potrebno, da se kmet kmetu približa, da nastopijo kot stan pot, ki vodi do samozvesti in stanovske časti ter potrgajo vezi, v kateri jih je ukovalo hlapčevanje kapitalizmu!

"Jaz ne držim na to prav nič", reče Kocinar, "stanovska zavest in stanovska čast — rad bi vedel, kako bi ti ljudem pojasnil, kaj je to. Če ima kdo v žepu par kron več nego drugi, že misli, da je bogve kaj."

To, kar ti praviš, seveda ni ne stanovska